

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
СТУДЕНТІВ І АСПІРАНТІВ

«УКРАЇНА І СВІТ:
ГУМАНІТАРНО-ТЕХНІЧНА ЕЛІТА
ТА СОЦІАЛЬНИЙ ПРОГРЕС»

10-11 квітня 2019 р.

Харків
НТУ «ХПІ»
2019

ББК 66.0(4Укр)
У45
УДК 321.01 (477)

Редакційна колегія:

проф. Сокол Є.І.
проф. Марченко А.П.
проф. Мигущенко Р. П.
проф. Архієреєв С.І.
проф. Бурега В. В.
проф. Романовський О. Г.
проф. Тарароєв Я.В.
проф. Кліменко О. Ю.
проф. Ігнатюк О. А.
проф. Савченко Л. П.
проф. Скляр В. М.
проф. Перевалова Л.В.
проф. Петутіна О.О.
проф. Чернявська С.М.
доц. Панфілов Ю.І.
доц. Кудій Д. А.
доц. Шанідзе Н. О.

Друкується за рішенням Вченої ради Національного технічного університету „ХПІ”,
протокол № від 2019 р.

Україна і світ: гуманітарно-технічна еліта та соціальний прогрес: Матеріали міжнар.наук.-теор. конференції студ. та аспір. 10 - 11 квітня 2019 року: - Харків: НТУ „ХПІ”, 2019. – 679 с. – Укр, рос., англ. мовами.

ISBN 978-966-593-534-6

Збірник містить тези доповідей студентів і аспірантів – учасників щорічної Міжнародної науково-теоретичної конференції, присвяченої актуальним проблемам гуманітарної підготовки майбутніх фахівців, які становитимуть інтелектуальну еліту та впливатимуть на подальший розвиток економіки, соціальної та культурної політики своїх країн.

Для студентів, аспірантів, викладачів, усіх, хто цікавиться історичними, філософськими, психолого-педагогічними, морально-етичними, політико-правовими, мовознавчими, соціально-економічними проблемами сучасного українського суспільства.

ББК 66.0(4Укр)

ISBN 978-966-593-534-6

© НТУ “ХПІ”, 2019р.

Однак, не зважаючи на різні теорії щодо виникнення козацьких груп достовірно відомо, що вони проводили спільні військові походи. Також запорізько-донські сили захопили фортецю Азов, що давало змогу донським козакам вільно виходити до азовського моря.

Отже, беручи до уваги різні теорії щодо виникнення Донського козацтва, можна сміло сказати, що між Доном та Запорожжям був тісний зв'язок у кінці XVI на початку XVII століть.

Іович Р.М., Харламов М.І.

НУЦЗУ

РОЗВИТОК ЧЕРНІГІВСЬКОГО РЕМІСНИЧОГО УЧИЛИЩА У XIX СТОЛІТТІ

Актуальність даної роботи полягає у дослідженні маловідомих питань розвитку закладів нижчої технічної освіти в Україні у XIX столітті. Так, зокрема, ми характеризуємо специфіку розвитку ремісничого училища у місті Чернігів у зазначений період.

У XIX столітті в Україні починають швидко розвиватися металообробна та машинобудівна галузі промисловості. Прискорений розвиток капіталізму, зростання промисловості та залізничного будівництва, збільшення торгівлі, і у зв'язку з тим потреба у кваліфікованих кадрах, змушували царизм йти на організацію певної кількості професійних шкіл.

Одним з найбільш характерних нижчих професійно-технічних учбових закладів того часу на українських землях було Чернігівське ремісниче училище. Навчальний заклад був створений у 1804 році для задоволення потреб поміщицького господарства та міських установ Києва, Чернігова та Полтави. Училище було розраховане на навчання дітей «нижчих» прошарків суспільства. Освітня установа утримувалася за рахунок невеликих надходжень з Приказу Суспільного Догляду та частини міських доходів. До нього приймалися і діти кріпосних за умови, що поміщик буде сам виділяти кошти для утримання своїх «протеже». Майстрами

виробничого навчання були переважно іноземці. У Чернігівському ремісничому училищі був встановлений шестирічний строк навчання. Туди приймалися діти від 12 до 14 років. Було організоване навчання з 5 спеціальностей: столярне, слюсарне, срібне, взуттєве, різьби по дереву. Пізніше було створено ще й токарну спеціальність. Єдиною загальноосвітньою дисципліною в училищі була математика. Нажаль, воно проіснувало недовгий строк. Чернігівське ремісниче училище вважається одним з найстаріших у світі, оскільки перші подібні заклади почали створюватися у Німеччині та Англії також на початку XIX століття.

Знову ремісниче училище у Чернігові було відновлене у 1888 році. Там вивчали слюсарну, ковальську та столярну справи. На теоретичне навчання відводилося лише 14 годин на тиждень, з них на фізику та механіку разом – 3 години. Слід сказати, що, на жаль, спеціальні технології та креслення не викладалися.

Отже, виходячи з усього вище зазначеного можна прийти до висновку, що наша професійна освіта має давні традиції. Вивчення історичного досвіду діяльності навчальних закладів України може, на нашу думку, бути корисним для професійно-технічної освіти сьогодення.

Ковалевська Д.

НТУ «ХП»

«НОВІ ХАРКІВ'ЯНИ» ПЕРЕМІЩЕНІ ЧОРНОБИЛЕМ: (НЕ) ЗАБУТІ СВІДКИ ТРАГЕДІЇ

Сьогодні існує чимало складних питань, які породив Чорнобиль, а ступінь уваги до багатьох з них державою та світовою спільнотою є мінімальною, або відсутньою взагалі. Відомі факти та наслідки аварії на ЧАЕС додаються новими проігнорованими та забутими. Мова йде про долі тисячі звичайних людей які волею долі проживали в Прип'яті та довкола неї та були змушені покинути свої домівки та переїхати на нові місця. Це категорія людей, які в великій кількості стали новими харків'янами не з власного бажання, це

ЗМІСТ

	Стор.
ПЕРЕДМОВА	3
ФІЛОСОФСЬКА ДУМКА УКРАЇНИ ТА СВІТОВА ФІЛОСОФІЯ	4
Бойко С. О. Байронівський герой у сучасному суспільстві	4
Борзенкова Д. В. Проблема інтернета: позитивные и негативные последствия	5
Вавіла О. М. Інтернет і цінності молоді	8
Горбенко А. М. Сравнительный анализ восточного и западного мировоззрения	10
Гражданов Б. Р. Сурогатне материнство: «за» чи «проти»	12
Давыдова М. Г. Философская проблема создания сильного искусственного интеллекта	16
Доценко И. Р. Не/свобода виртуальной социальной коммуникации	18
Жуженко П. П., Барсик П. С. Проблема отношения науки и философии в современной философии науки	20
Игнатъева М. В. Что такое любовь?	22
Кривуля Б. І. Філософія української національної ідеї	23
Кулікова Л. А. Гуменюк П. А. Інтернет та здоров'я людини	26
Лисица М. П., Колобков И. В. Апокалипсис сегодня (глобальные риски современной цивилизации)	28
Лобас В. В. Два символа абсолютной реальности в бхагавадгита	30
Лямзенкова А. А. Проблемы коммуникации в философии	33
Ляшенко Д. Увесь духовний світ – це мислення?	35
Мельнікова М. В. Що таке щастя?	37
Мовчан Н. Академічна сучасна філософія в Україні	39
Мурадян В. Г. Три напрямки обговорення кризи ідентичності	40
Надрага В. Сенс життя в особистісному вимірі	41
Петренко А. О. Вживлення чіпу людині: між гуманізацією та технізацією	43
Редозуб І. А. Володимир Шинкарук: дослідження філософії Гегеля та Канта	45
Романова У. Філософія та Україна. Становлення філософської думки в Україні	47
Смолін І. О. Ігроманія: «за» чи «проти»?	49
Таболина Д. А. Философская проблема денег	51
Тивари Д. С., Пец В. Е. Мода и здоровье	53
Титаренко В. Ю. Батьківщина як культурне надбання	55
Черненко В. О. Идея сверхчеловека Фридриха Ницше и ее влияние на современность	56
Чорна Д. О. Вплив соціальних мереж на формування особистості	57
Шаповалова А. С. Сенс буття людини	59
Шаповалова Я. О. Патріотизм як відданість своїй справі	62
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ	64
Басенко Х. В. Друга світова війна очима дитини (за спогадами Ганни Басенко)	64
Великодворський А. О. Збройні формування УНР	66
Волчков А. М. Генеза національного відродження в українській історіографії	67
Гайдук І. В. Збереження духовного надбання українців	68
Грібнік А. В., Прокопенко Я. В. Елітизм та демократія як складові національної ідеї	71
Гук В. Є. Український правопис доби «коренізації»	73
Дзєбань Т. В. Об истории вечернего корпуса НТУ «ХПИ»	74
Душка А. Мистецтво війни по-українськи: Б. Хмельницький – Сунь-Цзи XVII ст.	76

Єфімова А. С. Літературні угруповання 1920-х рр.	77
Заморін Р. Ю. Виникнення донського козацтва та вплив на його формування запорізького козацтва	79
Ювич Р. М., Харламов М. І. Розвиток чернігівського ремісничого училища у ХІХ столітті	81
Ковалевська Д. «Нові харків'яни» переміщені чорнобилем: (не) забуті свідки трагедії	82
Ковальчук І. В. Використання терору як засобу політичного утвердження комуністичним режимом та українським націоналістичним рухом у першій половині ХХ століття	84
Козорезова Ю. О. Дослідження історіографії та джерел голодомору 1932-33 рр. в Харківській області на прикладі Борівщині	86
Конопльова І. Візантійський стиль та його прояви в культурі Київської Русі	88
Кочура А. І. Життя мешканців села періоду «застою»	90
Крамской В. В. Вооруженное противостояние сыновей царя Перисада I в общем контексте развития тактики в древнегреческом военном деле	92
Куліков В.О., Мовчан Д. В. Земське самоврядування в Харківській губернії	94
Лушин А. В. Голодомор 1932-1933 років в Україні: причини, хід, наслідки	95
Матушанська О. К. Висвітлення культури в новинарному контенті Телеканалу "ua:перший": події та персоналії (2017 р.)	96
Нестеренко Х. В. Українська інтелігенція в умовах тоталітарного режиму	98
Нефьодова А. О. Всеукраїнський національний конгрес 1917 року	99
Паймаш А. Українські землі у війнах Російської імперії першої половини ХІХ ст.	100
Петренко О. В. «Єврейське питання» під час Національно-визвольної війни 1648-1657 рр.	102
Полупанов Д. С. Дипломатичні стосунки Франції та уряду ЗСПР у 1920 р.	104
Райваховський М. Ю. Історія Криму	105
Ройко А. Г. Голодомор 1932-1933 років: проблема міжнародного визнання	107
Рубанов Д. А. Іноземні інвестиції у Харківській області	108
Руднева С. А. О мобильности наших предков в начале ХХ века	110
Топчій Д. С. Проблеми охорони пам'яток археології в дослідженнях В. О. Городцова	112
Уманська М. С. Місце України у Першій світовій війні	114
Федорова А. О., Харламов М. І. Харчове забезпечення українських пожежних на початку 1930-х років	115
Akamih G. C., Olaofe P. A., Ilin V. The plastic surgery founders during the world war I	116
Anozie K. O., Ilin V., Samwele F. Memoirs of Jennifer Worth as a historical source	118
ДУХОВНА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ: ТРАДИЦІЇ ТА СУЧАСНІСТЬ	120
Басенко Х., Красиков М. Олександр Басенко – випускник ХПІ, оперний співак	120
Адардур О. Узелковое письмо как одна из мнемонических систем в истории мировой культуры	122
Али Омер Альхидер Архаические артефакты античной культуры	124
Безчастний О. Повір'я, звичаї та традиції Слобожанщини	125
Бойко А. Дмитро Іванович Багалій – видатний історик культури Слобожанщини	127
Боярська В. Сучасна українська ілюстрація	129
Волков Д. Перформанс в современной культуре Украины	131
Єфімова А. Проект «поети ХПІ» етнографічного музею «слобожанські скарби» ім. Г. Хоткевича НТУ «ХПІ»	133
Захарова А. М. Сучасна культура мас-медіа: нові впливи на реальність	135
Захарченко М. Творчість Георгія Нарбута	137